

Opinia
Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych
nr 51/2011 z dnia [REDACTED]
o projekcie programu zdrowotnego
„Program szczepień przeciwko grypie w populacji kobiet i mężczyzn
powyżej 65. roku życia” realizowanym przez Miasto [REDACTED]

Po zapoznaniu się z opinią Rady Konsultacyjnej wyrażam pozytywną opinię o projekcie programu zdrowotnego „Program szczepień przeciwko grypie w populacji kobiet i mężczyzn powyżej 65. roku życia”.

Głównym celem opiniowanego programu jest zapobieganie zachorowaniom na grypę oraz zmniejszenie powikłań pogrypowych stanowiących bezpośrednie zagrożenie życia w populacji po 65. roku życia. W latach 2006-2009 grypa i infekcje grypopochodne były najczęściej występującymi chorobami zakaźnymi na terenie województwa [REDACTED]. W 2009 roku w powiecie [REDACTED] zachorowało 8 384 osoby, a w Mieście [REDACTED] 3 440 osoby.

Program ma charakter interwencji realizowanej w obszarze profilaktyki pierwotnej, której celem jest zapobieganie wystąpieniu zachorowania lub złagodzenie jego przebiegu i ewentualnych skutków ubocznych. Interwencja została skierowana do kobiet i mężczyzn powyżej 65. roku życia, należących do grupy ryzyka, w tym głównie ryzyka zgonu w następstwie przebiecia powiklanej grypy sezonowej. Jednym z założeń programu jest objęcie szczepieniami przeciwko grypie sezonowej pensjonariuszy [REDACTED] domów pomocy społecznej oraz podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, należących do wskazanej w programie populacji. Po nawiązaniu współpracy z domami pomocy społecznej i sporządzeniu list osób chcących się zaszczepić, lekarze przeprowadzą badania kwalifikujące do szczepień i wykonają szczepienia w siedzibie każdego z Domów Opieki Społecznej (DPS-ów). Docelowo zaplanowano wybór (w drodze konkursu ofert) dwóch realizatorów szczepień. Zostaną oni zobowiązani do zaszczepienia w pierwszej kolejności pensjonariuszy domów pomocy społecznej. Po zabezpieczeniu tej grupy społecznej pozostałe środki finansowe zostaną przeznaczone na szczepienia innych mieszkańców miasta w wybranej populacji. Na wybór realizatorów szczepień będzie wpływało położenie i rejon miasta, w którym działa dana placówka medyczna, a tym samym dostępność dla osób starszych. Wykonawcy programu będą zobowiązani do prowadzenia kampanii informacyjnej, z uwzględnieniem Miejskich Ośrodków Pomocy Społecznej (MOPS).

Wnioskodawca przedstawił informacje na temat potencjalnej populacji programu szczepień. Wynosi ona 16 436 osób i nieco różni się od danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), według których na terenie miasta [REDACTED] do programu kwalifikuje się 17 341. Zarezerwowane na szczepienia środki wynoszą 35 100 PLN i pozwolą na zaszczepienie 1000–1200 osób, co stanowi około 6% całej populacji kwalifikującej się do programu. W pierwszej kolejności zaszczepione zostaną osoby przebywające w DPS oraz znajdujące się

pod opieką MOPS (około 170 osób). Pozostałe środki zostaną przeznaczone na interwencję dla reszty populacji kwalifikującej się do programu. Informacje na temat programu zostaną umieszczone w lokalnej prasie, na plakatach oraz stronie internetowej Urzędu Miasta [REDAKTOWANE] oraz stronie wykonawcy programu. Opiniowane działania są kontynuacją szczepień realizowanych w latach poprzednich.

Zaplanowano ewaluację programu, która obejmować ma ocenę efektów na kilku płaszczyznach: ocena strategii działań i podjętych metod, ocena realizacji celów, ocena zaspokojenia potrzeb zdrowotnych oraz ocena poniesionych kosztów.

Wytyczne organizacji światowych (WHO), ogólnie-europejskich (ECDPC), poszczególnych krajów UE oraz państw Ameryki Północnej w większości rekomendują coroczne szczepienia przeciwko grypie osób w podeszłym wieku, natomiast różnią się co do dolnej granicy wieku wyznaczającej korzyść z powszechnych szczepień w tej grupie. W większości krajów europejskich i w Kanadzie szczepienia rekomendowane są osobom w wieku ≥ 65 lat, natomiast w USA coroczne rutynowe szczepienia zaleca się już od 50. roku życia. Państwa UE stosują zróżnicowane kryteria wiekowe, a przyjmowana wartość graniczna pozostaje w zasadzie kwestią umowną. W polskim Programie Szczepień Ochronnych szczepienia zaleca się osobom powyżej 55. roku życia (ze wskazań klinicznych i indywidualnych).

Skuteczność szczepień przeciwko grypie w grupie osób w podeszłym wieku, wg wytycznych praktyki klinicznej, uważana jest za dowiedzioną, a korzyści przeważają nad potencjalnym ryzykiem związanym z podawaniem szczepionki. Zarówno skuteczność, jak i efektywność kosztowa szczepień w danym roku zależna jest od wielu czynników, takich jak dopasowanie antygenowe szczepionki do krążącego wirusa, inwazyjność wirusa, stan epidemiologiczny oraz odsetek zaszczepionych osób w populacji.